

[Justitsministeren]

den administrative opgave igennem tilsynet med udlændinge. Jeg synes, vi bør have svar på, om noget sådant kan lade sig gøre, for det betyder, at man kun vil bytte det ene ministerium med det andet, og jeg ved ikke, om man har noget særligt grundlag for at hævde, at det skulle være nødvendigt.

Det, jeg synes er det mest afgørende i forbindelse med de forslag, der er stillet om ændring af ressort, er, at socialdemokratiets forslag medfører en overflytning af administrationen af et omfattende og overordentlig vanskeligt sagsområde til et andet ministerium, og at denne overførsel skal ske uden planlægning og uden forberedelse. Der vil kort sagt være tale om, at man uden forberedelser af nogen art pludselig gennemfører en fuldstændig omlægning af administrationen af dette omfattende sagsområde. Jeg tror ikke, at nogen i dag kan overskue virkningerne heraf, medmindre hr. Torben Lund altså besvarer det spørgsmål, jeg stillede med hensyn til, at tilsynet med udlændinge bare kan fortsætte med administrationen, og så ved jeg ikke, hvad meningen er.

De problemer, jeg her nævnte, vil også i væsentlig grad gøre sig gældende i forbindelse med det radikale ændringsforslag. Men hertil kommer, at lovforslagets regler om tilrettelæggelse af administrationen på dette område harmonerer meget dårligt med den 1 års frist, der er indeholdt i det radikale forslag. Kontrollen med omgæelse af indvandrersstopet har netop sit tyngdepunkt i de første to år af udlændinges ophold her i landet. Forslaget vil derfor medføre, som det allerede er sagt, en betydelig dobbeltadministration.

I et svar til retsudvalget har jeg gjort rede for de forfatningsretlige spørgsmål, som knytter sig til socialdemokratiets ændringsforslag, og jeg er også bekendt med, at statsministeren i dag har været til samråd i retsudvalget og dér fremført sine synspunkter.

Sammenfattende kan det vel siges, at de ændringsforslag, der er stillet, i realiteten vil medføre, at man indleder en ny parlamentarisk praksis, hvorefter et folketingsflertal dikterer statsministeren i en mindretalsregering, hvordan han skal udøve sin ret efter grundlovens § 14 til at fordele forretningerne mellem ministrene.

Udgangspunktet er jo som nævnt bestemmelsen i § 14. Det har tidligere – og det vil

jeg gerne indlede med – i forbindelse med nogle spørgsmål til socialdemokratiets ledelse været nævnt, hvordan man i Alf Ross' »Dansk Statsforfatningsret« opfatter grundlovens § 14, og hr. Anker Jørgensen kan være ganske tryk, for det er tredje udgave ved hr. Ole Espersen. Der omtaler man først, hvad der står i grundlovens § 14, og efter det, der tidligere er sagt i denne sag, er det jo ikke nødvendig at nævne det igen. Men så står der med Alf Ross' oprindelige formulering og vel med sanktion af hr. Ole Espersen i det nævnte værk, side 418:

»Denne bestemmelse gør det muligt for en regering uden folketingets indblanding at organisere sig efter ønske ved en forøgelse eller formindskelse af ministrenes antal og/eller en omlægning af kontorerne, eventuelt også ved oprettelse af ministerposter uden portefølje, dvs. uden noget administrativt forretningsområde.«

Bestemmelsen gør det altså muligt for en regering at gøre disse ting uden folketingets indblanding.

Så kommer spørgsmålene, og hr. Torben Lund må opfatte det rigtigt, når jeg ikke stiller spørgsmålene til ham. Det er ingen underkendelse, for jeg synes, at hr. Torben Lund taler sin sag glimrende, men jeg er nødsaget til at stille spørgsmålene til andre, fordi det vedrører noget, hr. Torben Lund i hvert fald ikke hidtil har haft med at gøre, nemlig at være statsminister her i landet. Det kommer måske – og det kan være, det kommer snart – men hidtil har det ikke været tilfældet. Derfor er det naturligt, at jeg retter mine spørgsmål til den tidligere statsminister, hr. Anker Jørgensen. Først vedrørende det rent praktiske.

Når socialdemokratiet lægger så megen vægt på, at indenrigsministeriet er bedre til denne opgave end justitsministeriet, hvorfor benyttede hr. Anker Jørgensen så ikke sine beføjelser som statsminister til at foretage den flytning, man vil foretage nu? Det behøvede jo ikke at afvente nogen ny lovgivning, men kunne være sket for længst. Og så vidt jeg ved, stod det i socialdemokratiets program allerede i 1980, og derfor havde der altså været en mulighed for at ændre det.

Dernæst vil jeg gerne stille den tidligere statsminister følgende spørgsmål: hvis man ville afvente lovforslaget, hvorfor i alverden forberedte man det så ikke? Finder hr. An-